

RELACJA Z I KONGRESU ERGONOMII „ERGONOMIA DLA PRZYSZŁOŚCI”

A REPORT ON THE 1st CONGRESS ON ERGONOMICS “ERGONOMICS FOR THE FUTURE”

PRZYSZŁOŚĆ NALEŻY DO ERGONOMII

I Kongres Ergonomii, który odbył się w dniach 20–22 września 2010 roku na Politechnice Warszawskiej, został zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Ergonomiczne we współpracy z Wydziałem Zarządzania Politechniki Warszawskiej, Centralnym Instytutem Ochrony Pracy — Państwowym Instytutem Badawczym, Wyższą Szkołą Ekologii i Zarządzania oraz Wydawnictwem Unimedia Sp. z o.o. Rangę tego wydarzenia potwierdzili, obejmując je swoim patronatem honorowym: Marszałek Sejmu Grzegorz Schetyna, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Barbara Kudrycka, Minister Pracy i Polityki Społecznej Jolanta Fedak i J.M. Rektor Politechniki Warszawskiej prof. dr hab. inż. Włodzimierz Kurnik. Wsparli go również znaczące dla ochrony zdrowia i jakości życia instytucje, a wśród nich: Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, Instytut Wzornictwa Przemysłowego, Komitet Ergonomii przy PAN, Komitet Polskiej Nagrody Jakości, Państwowa Inspekcja Pracy, Rada Ochrony Pracy przy Sejmie RP oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Przewodniczącą Kongresu była prof. dr hab. inż. Ewa Górską.

I Kongres Ergonomii został zorganizowany w celu integracji środowiska naukowego, reprezentowanego przez różne uczelnie, szkoły wyższe, instytuty badawcze oraz specjalistów z różnych gałęzi przemysłu, organizacji i instytucji rządowych i pozarządowych. To pierwsze tego typu ogólnopolskie spotkanie od czasu powstania Polskiego Towarzystwa Ergonomicznego w 1977 roku, w czasie którego teoretycy i praktycy mogli wymienić poglądy na temat aktualnego stanu i przyszłości ergonomii.

Należy podkreślić, że środowisko ergonomistów jest bardzo aktywne, o czym mogą świadczyć odbywające się corocznie seminaria i konferencje. W spotkaniach tych, z racji ich charakteru, biorą jednak udział specjaliści zainteresowani konkretnymi zagadnieniami. Z tego powodu zarówno liczebność, jak i zasięg tych spotkań jest ograniczona. Z innej strony zakres i tematyka lokalnych konferencji często o ran-

dze międzynarodowej świadczy o dojrzałości środowiska, a sukcesy przez nie osiągnane dają podstawę do podjęcia działań integracyjnych, stwarzających nowe możliwości i wartości.

Z tego względu Kongres pomyślany został jako multikonferencja. Celem było, aby w jednym miejscu i czasie odbyły się konferencje, które dotąd odbywały się w różnych miejscowościach i różnych porach roku. Tematyka Kongresu objęła wszystkie zastosowania ergonomii, realizowane przez uznane krajowe ośrodki naukowe i zawodowe. Na podkreślenie zasługuje znacząca liczba uczestników Kongresu (około 200 osób) wywodzących się z jednostek naukowo-dydaktycznych, badawczych i przemysłu z Polski oraz Stanów Zjednoczonych i Francji.

Na Kongres złożyły się: sesja plenarna, 27 sesji problemowych oraz obrady okrągłego stołu. W sesji plenarnej wygłoszone zostały trzy referaty, w których omówiono kolejne etapy rozwoju Polskiego Towarzystwa Ergonomicznego w ciągu minionych 33 lat oraz perspektywy rozwoju ergonomii w kraju i na świecie:

1. „Historia polskiej ergonomii” — prelegentka: dr Halina Ćwirko.
2. „Kierunki rozwoju współczesnej ergonomii” — prelegent: prof. dr hab. inż. Leszek Pacholski.
3. „Human-centered approach to the design of smart service systems of the future” — prelegent: prof. ndzw. dr hab. inż. Waldemar Karwowski.

W swoim referacie dr Ćwirko podkreśliła, że tradycja ergonomii polskiej sięga połowy XIX wieku, kiedy to Wojciech Bogumił Jastrzębowski wydał w 1857 roku pracę pt. „Rys ergonomii, czyli nauki o pracy”, oraz omówiła kierunki prac badawczych w okresie międzywojennym dotyczących ochrony zdrowia pracowników w miejscu ich pracy. Prelegentka przypomniała też, że staraniem wielu osób w dniu 16 maja 1977 r. w Warszawie powołano Polskie Towarzystwo Ergonomiczne (PTErg) z siedzibą w Warszawie.

Z kolei prof. Leszek Pacholski skoncentrował swoją wypowiedź na przyszłości ergonomii. W referacie omówił dylematy dotyczące usytuowania ergonomii w systemach klasyfikacyjnych współczesnej wiedzy.

Zaprezentował dwie koncepcje: dziedzinową i dyscyplinową — obie w ścisłym powiązaniu z grupą nauk inżynierskich.

Odnosił się też do przekształceń „imperatywu potrzeby i bieżącej innowacji bazowej” w poszczególnych, dotychczasowych pięciu cyklach koniunkturalnych rozwoju gospodarczego i technologicznego. Szczegółowej analizie poddał kształtowanie się struktury zakresu badań i zastosowań ergonomii na przestrzeni bieżącej fazy cyklu piątego (przełom stuleci), określanego mianem etapu sieci komputerowych i nowych mediów. Określił ponadto hipotetyczny charakter imperatywu i innowacji dla przyszłego cyklu szóstego. Na tym tle pokazał przykład jednego z potencjalnych kierunków badań ergonomicznych, dla którego mogą pojawić się ograniczenia kontynuacji badań i aplikacji praktycznych.

Na zakończenie prelegent podkreślił, że przyszłość należy do ergonomii, należy zatem stworzyć system edukacji i certyfikacji, aby nie dopuścić do pojawienia się fałszywych proroków.

Czas na dyskusję, wymianę poglądów i doświadczeń przewidziany był w trakcie sesji panelowych i sesji plakatowej. W 27 sesjach zostały zaprezentowane zagadnienia o szerokiej tematyce obejmującej m.in. ergonomię w działalności architektoniczno-budowlanej, ergonomię w rolnictwie i leśnictwie, ergonomię w śro-

dowisku pracy, ergonomię w projektowaniu dla osób z niepełnosprawnościami i dla rehabilitacji, inżynierię ergonomiczną, ergonomię produktu, ergonomię w edukacji, informatyce, medycynie i stomatologii, w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz ergonomię środowiska dzieci i młodzieży. Znalazło się również miejsce dla problematyki certyfikacji kompetencji ergonomisty. Wszystkie sesje cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników Kongresu.

Dużą rolę odgrywały też odbywające się w trakcie przerw dyskusje kulturalowe, które jak zawsze są źródłem najlepszych pomysłów i najciekawszych rozwiązań. W przerwach można było również odwiedzić stoiska wystawców, zapoznać się z ergonomicznymi meblami, aparaturą badawczą, najnowszymi pu-

Wszystko
Dużą ro
Wszystk
z